

CO₂-BELEID 2025

Organisatie:	ManEngenius
Contactpersoon:	Lesley Commelter
Adviseur:	Lara Starink
Adviesbureau:	De Duurzame Adviseurs
Publicatiedatum:	7-10-2025

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1 INLEIDING EN VERANTWOORDING	4
2 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	5
2.1 STATEMENT ORGANISATIEGROOTTE	5
2.2 PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL	5
3 VERANTWOORDELIJKHEID DUURZAAMHEID	7
3.1 VERANTWOORDELIJKE	7
3.2 AFBAKENING	7
3.3 ENERGIEBELEID EN DOELSTELLINGEN	7
3.3.1 Energiemanagement actieplan.....	7
4 BEREKENDE CO₂-EMISSIONS	9
4.1 DIRECTE- EN INDIRECTE GHG-EMISSIONS	9
4.1.1 Berekenende GHG-emissionen scope 1 en 2	9
4.1.2 Berekenende GHG-emissionen scope 3	9
4.1.3 Verbranding biomassa	10
4.1.4 GHG-verwijderingen	10
4.1.5 Uitzonderingen	10
4.1.6 Invloedrijke personen	10
4.1.7 Toekomst	10
4.1.8 Significante veranderingen	10
4.2 KWANTIFICERINGSMETHODEN	10
4.3 CO ₂ -EMISSIONSFACTOREN	10
4.4 ONZEKERHEDEN	11
4.5 UITSLUITINGEN	11
4.6 VERIFICATIE	11
5 CO₂-REDUCERENDE MAATREGELEN	12
6 DOELSTELLINGEN	13
7 VOORTGANG	14
7.1 VOORTGANG SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL	14
7.2 SUBDOELSTELLING GROENE STROOM	14
7.3 SUBDOELSTELLING ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN	14
7.4 SUBDOELSTELLING ENERGIEVERBRUIK	14
7.5 VOORTGANG SCOPE 3	15
7.5.1 Voortgang ketenanalyse	15
8 PARTICIPATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	17
8.1 INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	17
8.2 ACTIEVE DEELNAME	17

8.3	LOPENDE INITIATIEVEN	17
8.3.1	Initiatief Stichting Positieve Impact	17
8.3.2.	Great Business - Prosperity Community	18
DISCLAIMER & COLOFON.....		19
	UITSLUITING VAN JURIDISCHE AANSPRAKELIJKHEID	19
	BESCHERMING INTELLECTUEEL EIGENDOM.....	19
	ONDERTEKENING.....	19

1 | Inleiding en verantwoording

ManEngenius levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor ManEngenius zijn deze opdrachtgevers voornamelijk overheden zoals Rijkswaterstaat en diverse gemeenten. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt het beleid voor CO₂-reductie samengevat. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven, worden berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden, evenals de participatie aan sector- en keteninitiatieven.

2 | Beschrijving van de organisatie

Sinds 1992 biedt ManEngenius ingenieurs- en adviesdiensten met toegevoegde waarde in elke fase van een project. Daarnaast staan we voor balans tussen de mens en het werk, met als doel de groei van onze professionals én opdrachtgevers uit de publieke en private sector te stimuleren. Onze ingenieurs en adviseurs staan bij ons in het middelpunt en kiezen zelf de koers van hun carrière. Daar zijn we trots op, want daardoor hebben we gepassioneerde en gespecialiseerde professionals in dienst die in iedere fase van een project kritisch maatwerk leveren.

Het vertalen van onze duurzaamheidsambities naar een stabiele langere termijn doelstelling vraagt om een verankering in onze dienstverlening. Het gebruiken van een instrument als de CO₂-prestatieladder draagt hieraan bij. Hiernaast wordt het bewustzijn vergroot en is de scherppte op het verduurzamen van de fysieke leefomgeving weer volop aanwezig. De komende jaren willen we als ManEngenius in de basis onze mentaliteit op duurzaamheid binnen fysiek projecten laten vertalen naar de bedrijfshandelingen.

2.1 Statement organisatiegrootte

De totale CO₂-uitstoot van ManEngenius in het jaar 2024 bedroeg 194,6 ton CO₂. Vanwege de aard van de branche en werkzaamheden valt ManEngenius in de categorie "diensten" en met deze CO₂-uitstoot wordt de organisatie ingeschaald als kleine organisatie.

	Diensten	Werken/ leveringen
Kleine organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar.

2.2 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Het project vanuit SROK - Projectbeheersing CTD is nog steeds van toepassing in 2024. Deze is op 31 maart 2025 afgerond.

Daarnaast heeft ManEngenius vanuit de SROK het project "PB ZD Rotterdam-Rijswijk" ten behoeve van PPO Z&D (Zee & Delta) gegund gekregen. Dit project is gestart in april 2024 en op 15 november 2024 afgerond.

Hiervoor is een apart projectdossier opgesteld.

3 | Verantwoordelijkheid duurzaamheid

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is terug te vinden in de CO₂-footprint. Periodiek (één keer in de 6 maanden) worden de energieverbruiken in kaart gebracht.

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2019 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit door een onafhankelijke.

Op basis van de CO₂-uitstoot in dit referentiejaar wordt bekeken welke maatregelen en doelstelling(en) geformuleerd kunnen worden om de CO₂-uitstoot vanaf dit referentiejaar te reduceren. Jaarlijks wordt bekeken of het gekozen referentiejaar nog steeds geschikt is voor de gestelde doelstelling en/of dat deze aangepast dient te worden.

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2025. Daarna zullen wij overgaan naar Handboek 4.0.

Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling is een plan van aanpak opgesteld. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Het overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het Excelbestand met CO₂-reducerende maatregelen.

3.1 Verantwoordelijke

Voor het beheren van de CO₂-Prestatieladder is Lesley Commelter de interne verantwoordelijke. Zij draagt verantwoordelijkheid voor het uitzetten van taken, toewijzen van verantwoordelijkheden en het rapporteren aan het management. Voor het opstellen van alle bijbehorende documentatie voor het behouden van niveau 5 op de CO₂-Prestatieladder wordt de organisatie ondersteund door het adviesbureau De Duurzame Adviseurs.

3.2 Afbakening

Meer informatie over de Organizational Boundary van de organisatie is terug te vinden in het document 'Bepaling Organizational Boundary'. Hierin is opgenomen welke gemeenschappelijke regelingen, locaties en andere factoren mee zijn genomen in de boundary.

3.3 Energiebeleid en doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie. Concreet is de doelstelling om in 2024 21% minder CO₂ in scope 1 en 81% minder CO₂ in scope 2 uit te stoten.

3.3.1 Energiemanagement actieplan

Onderstaande gegevens worden door de verantwoordelijke afdelingen aangeleverd aan de projectleider van de CO₂-Prestatieladder. Deze zorgt voor het tijdig verwerken (halfjaarlijks) van de gegevens in de CO₂-footprint.

Emissiestroom	Eenheid	Bron	Verantwoordelijke	Wanneer
Gasverbruik kantoorpand	m ³	Facturen	Erik Sessink	September en maart
Brandstof wagenpark • Diesel • Benzine • Elektra	Liter kWh	Rapportages/ tankpassen van leasemaatschappijen	Erik Sessink	September en maart
Elektraverbruik kantoorpand	kWh	Uitlezen meterstanden	Erik Sessink	September en maart
Zakelijke kilometers • Privéauto's • Openbaar vervoer	Euro	Declaraties	Erik Sessink	September en maart
Scope 3 • Inkooplijst • Hotelovernachtingen • Woon-werkverkeer	Divers	Administratie	Erik Sessink	Maart
Ketenanalyse • Inventariseren maatregelen • Notuleren	Divers	Divers	Projectmanager Duurzaamheid/ Energietransitie	September

4 | Berekende CO₂-emissies

4.1 Directe- en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende Green House Gas emissies (afgekort GHG-emissies) toegelicht. Het Green House Gas Protocol maakt onderscheid in verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas. Hieruit ontstaat een zogenaamde 'inventaris aan broeikasgassen' van de organisatie die kan worden gekwantificeerd en gemanaged. Oftewel de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de eigen activiteiten. In de volgende paragraaf wordt de CO₂-footprint van ManEngenius weergegeven.

4.1.1 Berekende GHG-emissies scope 1 en 2

De directe- en indirecte GHG-emissies van ManEngenius bedroegen in 2024 194,6 ton CO₂. Hiervan werd 143,8 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1), 50,7 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2) en 0,1 ton door business travel.

TABEL M1. OVERZICHT CO ₂ -EMISSIONS, GEHELE ORGAN					2024 Heel jaar
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Aardgasverbruik	3.159	m ³	2.134	6,7	3%
Verwarming pand - diesel	0	m ⁴	0	-	0%
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	0	m ⁵	3.256	-	0%
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	48.600	liter	2.821	137,1	70%
Totaal scope 1				143,8	
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	24.023	kWh	536	12,9	7%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	0	kWh	0	-	0%
Elektriciteitsverbruik - wagens	70.497	kWh	536	37,8	19%
Elektriciteitsverbruik - wagens (groen)	60.281	kWh	0	-	0%
Totaal scope 2				50,7	
TYPE EMISSIONSTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	0	km	0	-	0%
Zakelijk vervoer - trein (type onbekend)	29.706	km	3	0,1	0%
Totaal business travel				0,1	
TOTALE EMISSIONS SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				194,6	

4.1.2 Berekende GHG-emissies scope 3

Aan de hand van de 15 GHG-genererende categorieën voor scope 3 is een kwantitatieve analyse opgesteld. Bij deze kwantitatieve analyse is ook per categorie een inventarisatie gemaakt van welke ketenpartners betrokken zijn en welke reductiemogelijkheden er zijn (zie Excel-bestand Scope 3 Analyses). Zie hieronder de resultaten van de meest significante scope 3 categorieën voor ManEngenius in 2024:

2024	
UPSTREAM SCOPE 3 EMISSIONS	
Aangekochte goederen en diensten	422,6
Zakelijk reizen (niet in scope 1 of 2)	0,2
Woon-werkverkeer	18,1
TOTAAL UPSTREAM SCOPE 3 EMISSIONS	440,9
DOWNSTREAM SCOPE 3 EMISSIONS	
TOTAAL DOWNSTREAM SCOPE 3 EMISSIONS	-
TOTALE EMISSIONS	440,9

4.1.3 Verbranding biomassa

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij ManEngenius.

4.1.4 GHG-verwijderingen

Er heeft in het jaar van deze rapportage geen broeikasgasverwijdering plaatsgevonden bij ManEngenius. Wel plant de organisatie per collega 50 mangrovebomen in Indonesië.

4.1.5 Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG-Protocol.

4.1.6 Invloedrijke personen

Binnen de organisatie zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂-footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂-footprint.

4.1.7 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor 2024. In het plan van aanpak van de organisatie, waarin alle reductiemaatregelen zijn opgenomen, wordt beschreven welke maatregelen er in de komende jaren worden uitgevoerd. Deze zullen er samen voor zorgen dat de ManEngenius 21% CO₂ in scope 1 en 81% CO₂ in scope 2 zal reduceren in 2025 ten opzichte van 2019.

4.1.8 Significante veranderingen

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven geldt 2019 als referentiejaar. De voortgang van de reductie in CO₂-uitstoot zal beschreven worden in hoofdstuk 6 van dit document.

4.2 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een Excelmodel waarbij alle energieverbruiken worden omgerekend naar CO₂-emissies. Hierbij worden de emissiefactoren van de website www.co2emissiefactoren.nl gehanteerd. In hoofdstuk 2 van het CO₂-Managementplan van de organisatie wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen. Daarnaast zijn de emissiefactoren voor scope 3 bijgewerkt. Deze zijn nu nauwkeuriger, wat de daling in de scope 3 uitstoot bij aangekochte goederen en diensten verklaart. Bij de overgang naar Handboek 4.0 gaat dit een grotere rol spelen.

4.3 CO₂-Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van ManEngenius over het jaar 2021 de emissiefactoren uit de CO₂-Prestatieladder 3.1 gehanteerd. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies.

De emissiefactoren van de organisatie zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.1. Voor de berekening van de CO₂-footprint van 2023 zijn emissiefactoren gebruikt daterend januari 2023.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

4.4 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Voor de CO₂-footprint zijn alle gebruikte gegevens gebaseerd op facturen en declaraties. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Wel geldt een onzekerheid voor projecten met gunningvoordeel:

- De CO₂-uitstoot op projecten met gunningvoordeel wordt berekend door het percentage omzet op het project te delen door de totale omzet van ManEngenius, en die omrekenfactor wordt vervolgens toegepast op de totale CO₂-uitstoot om de uitstoot van het project te berekenen. Hier zitten afwijkingen van de werkelijkheid in.

Voor scope 3 is de onzekerheid groter, vanwege de volgende redenen:

- Voor scope 3 worden de inkoopbedragen uit de leverancierslijst omgerekend naar CO₂-uitstoot met emissiefactoren. Dit representeert echter een inschatting en niet de werkelijkheid.
- Voor de berekening van de CO₂-uitstoot van de aangekochte goederen en diensten in scope 3 is de inkooplijst van 2023 gebruikt. Op deze lijst staan leasemaatschappijen als grote kostenpost, in deze kosten zitten beiden brandstofkosten én leasekosten verwerkt. De uitstoot van de brandstof is al meegenomen in scope 1 en 2 (in het geval van elektrisch), en wordt op deze manier ook meegenomen in scope 3. Hierdoor valt de scope 3 uitstoot hoger uit dan deze daadwerkelijk is.
- Voor de scope 3 uitstoot van 2019 is het aantal hotelovernachtingen geschat, omdat hier alleen bedragen bekend waren. De daadwerkelijke facturen zijn geïnventariseerd, en er is vanuit gegaan dat alle medewerkers enkel 1 nacht ergens verblijven, behalve Bakker, gezien deze meestal 3 nachten ergens verblijft.

4.5 Uitsluitingen

In Handboek 3.1 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van de organisatie, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

4.6 Verificatie

De organisatie heeft ervoor gekozen om de emissie-inventaris niet apart te laten verifiëren door een extern bureau. De emissie-inventaris zal tijdens de externe audit middels een steekproef geverifieerd worden.

5 | CO₂-reducerende maatregelen

Scope 1

Maatregelen aardgasverbruik	Reductie op emissiestroom (m3)	Reductie op totaal (CO2)	Reductie in tonnen CO2
Bewustwording onder medewerkers over zuiniger gasverbruik via	0,25%	0,21%	0,42
Onderzoeken groengas inkopen i.p.v. aardgas	0,00%	0,00%	-
Totaal op gasverbruik	0%	0%	0,42

Maatregelen brandstofverbruik	Reductie op emissiestroom (liter/kWh)	Reductie op totaal (CO2)	Reductie in tonnen CO2
Inzichten verschaffen over duurzamer rijden via interne	1%	1%	1,69
Wagenparkbeleid opstellen met sturing op elektrisch rijden,	25%	21%	42,31
Medewerkers via interne communicatie herinneren aan controleren	1%	1%	1,69
Stimuleren carpooling	0%	0%	0,42
Thuiswerkbeleid en digitale vergaderingen	0%	0%	0,42
Totaal op brandstofverbruik	28%	23%	46,54

Scope 2

Maatregelen elektriciteitsverbruik	Reductie op emissiestroom (kWh)	Reductie op totaal (CO2)	Reductie in tonnen CO2
Overstappen naar 100% Nederlandse groene stroom of plaatsing zonnepanelen	100%	11%	21,90
Onderzoeken toepassen LED verlichting	0%	0%	-
Bewustwording onder medewerkers over zuiniger elektraverbruik via interne communicatie	0%	0%	-
Onderzoeken plaatsing van bewegingssensoren en tijdsschakelaars	0%	0%	-
Stimuleren van elektrisch rijden en dus een hoger elektraverbruik voor ladingen	-10%	-2%	2,99
0		0%	-
0		0%	-
Totaal op elektraverbruik	90%	10%	18,91

Business travel

Maatregelen business travel	Reductie op emissiestroom (km)	Reductie op totaal (CO2)	Reductie in tonnen CO2
Carpoolen stimuleren		0%	-
0		0%	-
Totaal op business travel	0%	0%	-

6 | Doelstellingen

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2024. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling is een plan van aanpak opgesteld. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Het overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het Excelbestand met CO₂-reducerende maatregelen.

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstelling ManEngenius

ManEngenius wil in 2025 ten opzichte van 2019 30% minder CO₂ uitstoten.

Bovengenoemde doelstelling is gerelateerd aan omzet en FTE. Nader gespecificeerd zijn de subdoelstellingen voor 2025 als volgt:

SUBDOELSTELLINGEN 2024 TEN OPZICHTE VAN 2019

Scope 1	21% reductie
Scope 2	81% reductie
Business travel	90% reductie
Groene stroom	100% Nederlandse groene stroom
Alternatieve brandstoffen	25 elektrische voertuigen
Energieverbruik	1,5% reductie per jaar ¹

Voor scope 3 heeft ManEngenius de volgende doelstelling opgesteld, resulterend uit de ketenanalyse:

SCOPE 3 DOELSTELLING MANENGENIUS – KETENANALYSE

ManEngenius wil in 2025 2% CO₂-uitstoot in de keten reduceren t.o.v. 2021 met geadviseerde duurzaamheidsmaatregelen in projecten, die het gevolg zijn van kennisoverdracht en -verbreding onder eigen en ingehuurde adviseurs.

Daarnaast heeft ManEngenius nog een doelstelling opgesteld in de keten, die gericht is op de eigen projectenportefeuille:

ManEngenius wil in 2027 dat in 70% van de nieuwe opdrachten met een opdrachtwaarde van meer dan € 500.000,- CO₂-reductie een belangrijk onderdeel is van de opdracht.

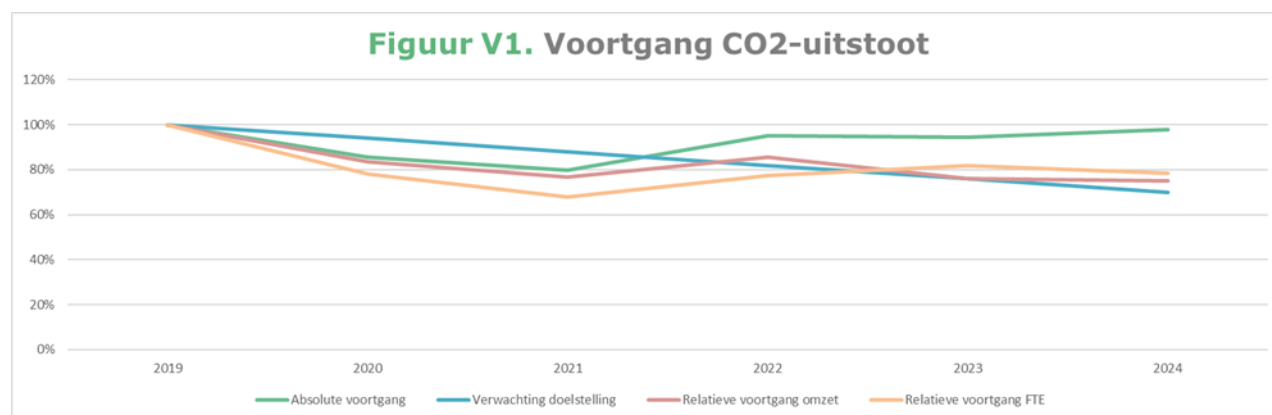
Deze doelstelling is opgesteld om de juiste werkomgeving voor adviseurs te creëren zodat ze optimaal kunnen bijdragen aan verduurzaming.

¹ <https://europadecentraal.nl/onderwerp/klimaat-en-milieu/klimaat/>

7 | Voortgang

7.1 Voortgang scope 1, 2 en business travel

In onderstaand figuur is de voortgang van de CO₂-uitstoot in 2024 van ManEngenius opgenomen.

De hoofddoelstelling is gerelateerd aan het aantal omzet en FTE. In 2024 is een relatieve reductie gerealiseerd van 23% (gerelateerd aan omzet (50%) en aantal FTE (50%)).

Een mooie ontwikkeling is het vergroenen van ladingen. De helft van de ladingen zijn vergroend. De verwachting en wens is om voor 2025 alle ladingen te vergroenen. Daarmee is de verwachting dat de doelstelling in 2025 wordt behaald.

7.2 Subdoelstelling groene stroom

Gezien de verhuizing naar een ander huurpand, ligt hier een beperkte invloed. Tevens is de stijging van het elektraverbruik vooral te koppelen aan een toegenomen laadverbruik, wat het gevolg is van de elektrificatie van het wagenpark. Dit is uiteraard een goede ontwikkeling. De helft van de ladingen is in 2024 vergroend. Voor 2025 zullen alle ladingen worden vergroend.

7.3 Subdoelstelling alternatieve brandstoffen

In 2024 waren 26 voertuigen (25 in 2023) elektrisch, dit is 45% van het gehele wagenpark. Voor de komende jaren is de verwachting dat dit verder toeneemt, waarmee ManEngenius deze doelstelling heeft behaald.

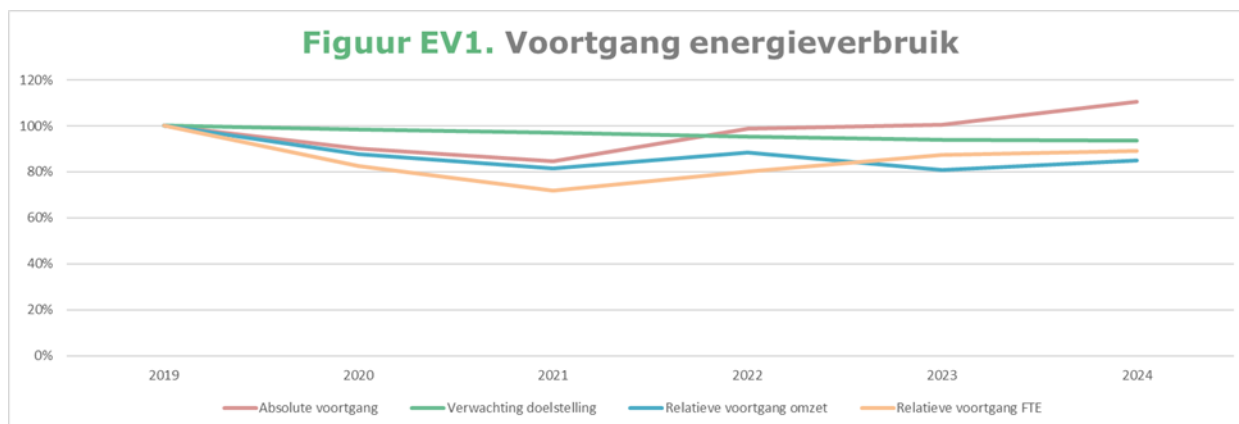
7.4 Subdoelstelling energieverbruik

In 2024 heeft t.o.v. 2019 een absolute stijging plaatsgevonden van 11% in het verbruik. Ten opzichte van 2022 is dit een absolute stijging van ongeveer 10%.

Dit is verklaarbaar vanwege het toenemende aantal FTE en het aardgas- en elektriciteitsverbruik.

Gezien aantal meer FTE, is er meer gereden is en zijn meer (elektrische) wagens zijn toegevoegd aan het wagenpark.

Gerelateerd aan de omzet en het aantal FTE is sprake van een relatieve daling van 13%. Hiermee ligt ManEngenius voor op schema. De doelstelling van een jaarlijkse daling van 1,5% blijft geldig.

7.5 Voortgang scope 3

De voortgang op scope 3 is hieronder weergegeven. Gezien de uitstoot van de aangekochte goederen en diensten een bepaalde mate van onzekerheid bevat, is deze stijging verklaarbaar.

TABEL V1. VOORTGANG JAARLIJKSE SCOPE 3 EMISSIES

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
UPSTREAM SCOPE 3 EMISSIES						
Aangekochte goederen en diensten	997,1	881,0	885,5	889,7	1.074,8	422,6
Zakelijk reizen (niet in scope 1 of 2)	4,2	0,4	0,1	-	0,6	0,2
Woon-werkverkeer	28,1	16,7	14,2	25,6	27,5	18,1
TOTAAL UPSTREAM SCOPE 3 EMISSIES	1.029,3	898,0	899,8	915,3	1.102,9	440,9
DOWNSTREAM SCOPE 3 EMISSIES						
TOTAAL DOWNSTREAM SCOPE 3 EMISSIES	-	-	-	-	-	-
TOTAAL EMISSIES	1.029,3	898,0	899,8	915,3	1.102,9	440,9

7.5.1 Voortgang ketenanalyse

In 2024 en 2025 is de ketenanalyse geupdate. Waarbij als eerste stap de PMC's zijn geüpdatet en daarna is ook de kwalitatieve analyse verder herzien. Hieruit blijkt dat het onderwerp van de ketenanalyse nog steeds relevant is.

Op basis van deze informatie is de ketenanalyse geupdate en herzien waar nodig. Dit houdt in dat een nieuw plan van aanpak is opgesteld en een nieuwe doelstelling is bepaald. De volledige ketenanalyse is te vinden in het document: Ketenanalyse ManEngenius update 2024.

De grootste wijzigingen zijn:

- **Nieuw plan van aanpak** (zie belangrijkste nieuwe maatregelen hieronder):
 - o Introductie nieuwsbrief Duurzaamheid
 - o Enquete uitgezet voor input medewerkers
 - o Inzet van Climatchain
 - o Kennisdeling middels o.a. WhatsApp groepen.
 - o Promotie collega
 - o Opdracht RWS-A44 (i.s.m. GreenFellows)
- **Invloedsfeer in de keten verder onderzocht o.b.v. RACI-analyse**
 - o Hieruit blijkt dat onze invloed ligt in de rol als raadgever.
- **Nieuwe doelstelling**
 - o ManEngenius wil in 2024 2% CO₂ reduceren in de keten ten opzichte van 2021

Voortgang 2024:

Ketenanalyse 1 – De verankering van duurzaamheid in de keten

ManEngenius wil in 2024 1,5% CO₂ reduceren in de keten ten opzichte van 2021. Deze doelstelling is absoluut. De volledige ketenanalyse inclusief onderbouwing van deze doelstelling is te vinden in het document "Ketenanalyse ManEngenius".

Deze doelstelling wordt behaald door geadviseerde duurzaamheidsmaatregelen in projecten, die het gevolg zijn van kennisoverdracht en -verbreding onder eigen en ingehuurde adviseurs.

2024/2025

In 2025 zijn de volgende maatregelen genomen:

- Nieuwsbrief Duurzaamheid is geïntroduceerd en is verstuurd
- Masterclass ClimateChain heeft plaatsgevonden. Eerste resultaten hiervan zijn zichtbaar in de Nieuwsbrief. De Masterclass loopt op het moment van schrijven nog.
- Enquête is uitgezet en voor iedere ingevulde enquête wordt een boom geplant.
- Kennisdeling via de WhatsApp groepen is doorlopend.
- Onderzoek doen naar het opzetten van de kennisbank.

8 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

8.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn ManEngenius is de website van de SKAO geraadpleegd (<https://www.co2-prestatieladder.nl/nl/initiatieven-en-programmas>). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de projectleider en met het management. Aangezien ManEngenius aan een initiatief deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de projectleider en het management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

8.2 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van de organisatie in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor de organisatie (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

8.3 Lopende initiatieven

8.3.1 Initiatief Stichting Positieve Impact

Door de organisatie wordt deelgenomen aan het initiatief Stichting Positieve Impact. Dit initiatief richt zich op het inspireren van de deelnemers, het vergroten van kennis over CO₂-reductiemogelijkheden en het vergroten van een duurzaam netwerk. Om deze deelname te bewijzen worden de volgende documenten bewaard:

- Presentielijst van de workshops
- Ingeleverd huiswerk ter voorbereiding van de workshops

Bovenstaande deelname worden jaarlijks geëvalueerd en besproken in de directiebeoordeling. Tevens wordt hierbij het jaarlijkse budget geaccordeerd.

8.3.2. Great Business - Prosperity Community

ManEngenius is ook lid en neemt deel aan De Prosperity Community. Dit is een groeiende groep van maatschappelijk betrokken bedrijven die zich gezamenlijk ten doel stellen om bij te dragen aan:

- Reduceren van CO2 in de atmosfeer (en/of compensatie van eigen uitstoot in transitie naar CO2 neutraal)
- Een menswaardig bestaan voor de lokale bevolking die herbebossen in de landen waar Eden Reforestation Projects actief is
- Het versterken van bossen en de biodiversiteit.

Om deze deelname te bewijzen is het logo van ManEngenius zichtbaar op de website, <https://www.greatbusiness.nl/prosperity/helden/>. En nieuwsberichten op verschillende (sociale) mediakanalen.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan ManEngenius

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Lara Starink, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO ₂ -BELEID 2025
Datum:	07-10-2025
Versie:	1.0
Verantwoordelijke projectleider:	Lesley Commelter